

Megjelen minden vasárnap.
Előfizetési ára egy évre
3 frt, fél évre 1 frt.
Külföldi előfizetőknek
5 frt, 6 frt, 8 frt.
Szerkesztő és kiadó
Hortobágy.

Hirdetési díj:
Négyhatalos példány
egyszeri hirdetésnél 3 kr,
háromszorinál 4 kr, több-
szorinál vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámítás.

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Egyes szám ára 10 kr.
Lapunk számára
külföldi hirdeményeket
elfogad: **Breben**:
Brauer J. G. Wacher
könyvkereskedése. Op-
pelik A. Hassenstein és
Vogler. **M. Frank-**
furtban: Molien Ottó
Jaeger könyvkereskedé-
se. G. L. Daube és Tör-
su. **Hamburgban**:
Hassenstein és Vogler.
Párisban: Havasgy-
nősköze. **Berlinben**:
Goldberger A. T.

Előfizetési felhívás

„HORTOBÁGY“

1865-iki július—decemberi folyamára.

Mindenkor szabadon és függetlenül szerkesztett lapunk a „Hortobágy”, a következő hó kezdetével, negyedik évfolyamának második felét éri el. Amidőn erre tisztelt olvasóink becses figyelmét fölhívjuk, azon édes meggyőződésben tesszük ezt, hogy a „Hortobágy” iránt — még az inséges idők dacára is évről évre mindinkább mutatkozott részvét, ezental sem csökken, sőt arányt tartand a szerkesztőség és kiadó-egyetlen azon buzgó törekvésével, mely oda van irányulva, hogy Debreczen és vidékének a közönye, a kor kívánalmának teljesen megfelelő, az értelem közönségnek nélkülözhetlen élet-kelléke legyen.

A „Hortobágy” rendes tartalmát teendik ezental is: Közhasznu irányezikkek a társadalmi élet, nevelés, ipar, kereskedelem és gazdaság köréből.

Debreczen és vidékének figyelmet érdemlő hírei és eseményei.

Gondozó, érdekes és tanulságos elbeszélések. Egyleti, irodalmi s művészeti mozzanatok. Szépirodalmi- és világismertetés körébe tartozó dolgozatok. Hazai hírek s közügyi események, stb.

Részletes és hiteles értesítést adand a „Hortobágy” ezental is, a városnak és környékének termény- és gabonázletéről, hogy mind a termesztők, mind a terménykereskedők, magukat az adás-vevésnél tájékozhasssák.

Hirdetések ezental is bármily alakban és terjedelemben a lehető legolcsóbb áron közöltetnek.

A „Hortobágy” jövőre is vasárnaponként jelen meg, nagy ívrétben.

Előfizetési ár: vidékre postán küldve, vagy helyben házhoz hordva: egész évre 6 frt; félévre 3 frt; negyedévre 1 frt 80 kr.

Tíz egyszerre bejelentett előfizető után tiszteletpéldány jár.

Az előfizetési összegek, mintszintén a lapra vonatkozó minden közlemény vagy kiadvány, a „Hortobágy” szerkesztőséghez vagy kiadóhivatalához (Piacutca Csanak-ház 1-ső emelet) intézendők.

Tisztelettel kérjük a közönség iránt érdekeltséggel viseltető t. olvasóközönséget s különösen Debreczen város és vidék ügyeszerető lakosságát, hogy a kitűzött nemes ezental méltányolva, lapunkat minél tömegesebb pártolásban részesíteni szíveskedjék. Debreczen 1865. junius 11-kén.

A debreczeni szinügygyelet
a „Hortobágy” kiadóhivatalához.
Sárvári Elek
a „Hortobágy” szerkesztője.

A debreczeni real-iskola és valami.

A mostani anyagi korszakban, melynek méltán lehetne jel-szava ama hajdani római császár ismeretes „*lucrum bonum odore*” mondata, kitűnő s kétszeres figyelmet érdemel, ha akár magán egyének, akár testületek, nemcsak a közszelfogható haszonért, hanem nemesebb szellemi nyereségyért, képesek nemcsak szóval, hanem áldozathozattal is belkesztelni.

Ez érdem kétségtelenül megilleti Debreczen város összes lakosságát, mely eldőlőrel redngyott dicső örökségét, a nevelés-ügy iránti áldozatkész érdeklődését, a legközelebbi időben, a jelenlegi mind szellemi, mind anyagi viszonyok nyomasztó súlya alatt is a helybeli real-iskola alapítójához való tömeges és felekezettie ségétől ment hozzájárulása által, fényesen igazolta. És

bárha a számokat tekintve, nem az lett is az eredmény, melyet mi előszeretettel-jellességünkben, az ügynek fontosságánál s mes-sze jövőre ható horderejénél fogva ohajtottunk, mindamellett, figyelembe véve részrehajlatlanul az összes közönség anyagi helyeztetét, a felmutatott eredmény előtt is meg kell hajolnunk.

A már folyamatban levő real-iskola megalapításával, egyik legégetőbb szüksége pótoltatott városunk lakosainak s mindazon nemes áldozat, munka és fáradság, mely ez ügyre tette-tett, alig fordítható voltna korszerűbb s hasznosabb célra; — s él bennünk azon meggyőződés, hogy mind a már hozott s mind az ezután hozandó áldozat, valamint maga ezen egész iskola ügye és jövője is azon kezekben, melyekben az, jelenleg le van téve, százsorosan fogja megteremni áldáshozó gyümölcsét, a nemzeti ipar eddig alig mivelt térén; de egy szerény ohajtásunkat ellhalgatni lehetetlen, melyet azonban tisztán ez ügy iránti meleg érdekeltségünk mondat el velünk.

Már ma alig találhatjuk valaki, ki a villany és gőz, az anyagi világ e két hatalmas újateremtőjéről némi fogalommal ne bírna; a szellemi világnak azonban szinte ily hatalmas két tényezőjéről az emlékezet (mnemonik) és gyorsírás (stenographie) tudományáról talán az ellenkezőt állíthatjuk.

Hogy az emberi ismeret kifejlődhetésének e két hatalmas mozgatója mindaddig nálunk az általános nevelési rendszerben illetékes helyét magának ki nem vitta, ha okait fejtegetni akarnánk is, vele a cél elérve nem volna.

Ahelyett inkább megemlíthük, hogy mind az emlékezet-mind a gyorsírás-tan már a mivelt régiéknél is divatozott.

Az emlékezet-tan feltalálójának Simonides tartatott, következő regével kapcsoltatván össze annak feltalálása:

Thessalia Kranon nevű városában, Skopas nevű ember, egy megkoszorozott viador tiszteletére diszlakomát adott, melyre Simonides is meghívta. Ezen viador számára Simonides bizonyos kialakított bérért, dicséző költeményt írt, melyben azonban a Tyndaridákról is említést tett. Miután Simonides az asztal felett költeményét felolvasta, a kialakított bérnek egy részét a viador megtartadta azon okból, hogy nemcsak ő maga, hanem vele együtt Castor és Pollux is megénekeltetett, a hátralék iránt tehát azokhoz forduljon a költő. — Simonidesnek azonban tül-tént jelentik, hogy sürgős ügyben két ifju kívánna vele szólni: kimegy s alig lép ki, az étterem boltzata beomlik s az ebéd-adót, minden vendégével együtt, romjai alá temeti. — Simonides ki az ifjakat kívül sehol nem találta, mentését a két iker-isten-ség hálájának vélte tulajdonítandónak s egyszermind azon képességet nyervén, hogy a romok alól kivett, de ismeretlenné vált hula-kat megtartá emlékeében, az asztalnál elfoglalt helyüket is névről-névre elősorolni képessé vált és ekin jutott azon tudomá-ny birtokába, melynek feltalálójának tartatik.

Pythagorás nemcsak indiai források után, hanem Egyiptomban is szerepelt magának ezen tudományban ismereteket, azután maga tanította is későbbben pedig Metedorus mint Plinius említi, ezen tudomáynak, némi rendszeres alakot is adott. Cicero róla dicsérelőleg emlékezővén, Quintilianus pedig még azt is megjegyzi, hogy tudományban rendezési helyeknek az égi je-gyek 360 fokát vette fel.

A gyorsírás-tant már Xenophon használta Socrates nevezetességgel feljegyzésének a Rómáknál Cicero maga is használta kevelődsőben (adittu. XVII. 32.) Titus Vespasianus császár pedig Svtonius állítása szerint jelvényekkel írt s a görög s római gyorsírás az iskolákban is taníttatott.

Ohajunk tehát oda irányul, hogy e két tudomány, melyet a homályból kiemelni, értékesíteni a jelenkor feladta, ha ismeret-lon gátló akadályok nem léteznek, a real-iskolatanitárgyai közé soroltatandak be, s ha ezen egyszerű ohaj nyilvándulása nem esz-közöl is annak megteremtését, de legalább képes volna felhívni azok figyelmét, kik ez ügyet szívtőkön hordják s érette tenni is képesek, akkor ezen sorok azon jutalomban részesülhetnek, mely-re egyedül törekedtek.

Ekron

Igyekezünk állattenyésztők lenni.

Deli Mátyás városi állatorvostól.

(Folytatás.)

III. A sertés-tenyésztésről.

A sertés-tenyésztés nagymérvben üzése és bizlalása a deb-reczeni gazdálkodó embernek számos év óta kedves és hasznos foglalkozása volt, aminek főoka részint abban rejlett, hogy határukunk a tengeritermesztés majdnem minden évben legjobban sikerülvén, minden vetemény közt legnagyobb terjedelemben kezeltetik; részint pedig, hogy amíg a Hortobágyot az árvíz járta, ott a sertésnek igen kedves és egészséges legelője volt. De most már nem így áll a dolog, mert a minden nyáron előállani szokott s nagymérvben gyilkoló torok-gyík, a hatvanharmadiki szárazság, a mult és jelen évi szűk pénzviszony annyira leapasztá városunk gazdáközönségének sertései számát, hogy a hatvan-negyedikü összegnek is csak alig felezészáma találhatik; pedig a debreczeni gazdának a sertés nagyobb mérvben tenyésztése, gaz-dálkodási viszonyaihoz annyira szükséges, hogy anélkül, — bir-kát nem tartván és a szokásos szántásvetési rendet követvén — a legjobb termést adó számos év eltelte után is, alig lehet képes csak a legközelebbi időbeli anyagi helyzetét is visszanyerni.

Vegyük kissé bővebb vizsgálat alá: miért volt ezeltől a debreczeni gazdának a sertés-tenyésztésnek nagyobb mérvben üzése hasznos? és hogy miért nem az most?

A debreczeni gazdálkodó közönségnek azon gazdálkodási szokása van, hogy szántás alatt levő földterületeknek fölét, sőt nem ritkán kétharmadát tavasz-vetés alá alkalmazza és annak legnagyobb részét tengerivel veti be és pedig azon oknál fogva, mit fentebb is megemlítek: hogy a tengeri költséges művelése mellett is ritka évben nem jutalmazza a gazda fáradságát; de ezen szokás az egész fekete földi vidékünkön hasznos, melynek azon eredménye van, hogy csak közönséges tengeri-termés ide-jén is, városunk piaci tengeriszükségletét a vidék teljesen ki-elégíti és pedig azon oknál fogva, hogy környékünkön a sertés-tenyésztésre alkalmas legelők nem lévén, vidéki gazdának tengeri-termésből csak természetben, a piaczon kaplatnak pénzt; de a debreczeni gazdának a sertés-tenyésztésre alkalmas legelő-földje lévén, sertést nagyobb számban tartott, nem adta el poton áron tengerijét, sertéshizlálásra fordította azt, melyből igen gyak-ron szép kamattal kapta meg, mind az általa nevelt sovány ser-tés, mind az általa természetett tengeri árat. Továbbá —

Városunk gazdáközönsége sertés-tenyésztésének a kaszá-lókban levő, gyakran makkot szép mennyiségben termő tölgyfa-erdők nagy előnyére szolgáltak, aminekább, ugyancsak a ka-szálok közt találtató gyökeres lapályok csak közönséges fagyos télen is sokat segítettek a teletelési szükségleten; végre a hor-tobágyi legelő, amíg azt az árvizek öntözték, a sertéseknek igazi áldott kanahája volt, hol csak a földből és földről szedett táp-lálékkal a jókor tavasszal kihajtott sovány sertés néhány hét alatt képes volt 30 sőt 60 fontos szalonnára bízni, nagyon hasz-nossá tette a sertés-tenyésztést, ugyanmilyra, hogy a Hortobágyon élt 1 1/2 éves sertés, rendszeren szebb, nagyobb és értékesebb volt mint a vidék 2 sőt 3 éves sertései. Hozzájárult még a sertés-nyésztés hasznossá tételéhez a régebbi időktől szokásban volt ondódi szabad talló-legeltetés, mert a Hortobágyról igen jóhis-ban hazahajtott sertés ott és a tulajdonos tanyáján levő tallón szalonnásodni kezdett és néhány véka árpa segítségével tengeri-tőrsre már félhízásban volt; mely körülmény, a bizlalási költsé-get nagyon megspasztotta. Így volt ez eddig, de már most a sertés-tenyésztésre nem annyira kedveznek a viszonyok; megvan ugyan minden általam elszámolt jó körülmény, csak a legelőt, a sertés-tenyésztés hasznosnak kezelésének főalapját, az általános legelőföldet vesztettük el; elvette azt talánk a tiszasza-há-tyo zás; mert nem alkalmas többé hortobágyi legelőnek jelen állapotában a sertés-tenyésztésre, mivel azon tényezők, melyek a sertés egészségségének megtartására és diszledegre elkerülhetlenül szükségesek: a tiszas-fölts közt maradtak. Vizsgáljuk meg: igaz-e?

TÁRCSA.

Egy asszonyhoz.

Messze vagyok tőled, mégsem olyan messze,
Hogy szívemet szemed lángja ne épeszsze.

Rég elváltam tőled, mégsem olyan régen,
Hogy kifogyott volna érted hulló könyvem.

Mért is mentem vissza, mért láttalak újra,
A télig hegedt seb nem volt! kiujlván.

Újra vérzik e szív; de nem lángol többé,
Avagy korhalt fába gyújtó szikrát utsch-e?

Nem lángol, s te asszony, aki lángra gyújtád,
Nem érzed-e hűvös, hűtlenséged súlyát?

Oh nem; te elérted mind amire vágytál,
S van-e boldogtöbb beteljesült vágyad?

És te forró vágyad nem teljesült-e be?
Nézz csak kinszártad mosolygó tükrébe.

Túlt érazénygyel főrjed, oldalodnál állva
Egy-egy kívánságot kiejtő szód várja.

Ruha, ékszer — untig, fényes fogat készen...
Mi kellene még több? — Boldog vagy egészen.

Látod mily jól jártál, amikor elhagytál,
Több országyonyt én nem állnék oldalodnál.

Erzelemmel telt szív forró ömlengése —
Nem divatos már ma; hajtsuk el félre, —

Nem divatos már ma — igazad van, értem
Hala hogy nem történt mit késtem, reméltem.

Nem történt — és ezt jól rendelte az isten:
Te boldoggá lettél, én meg — nyugodt lettem.

Szél A k o s.

Agarász-hestórlák.

Nadányi Imrétől.

A gróf Esterházyak tatai lovászmeztérének Cislíngernek hatá-
rán, Bal P. Kovácsba vetődtek s hatvanzor váltó forintnyi készpénzzel
Sándor Lajos belsőtelket és száz-köblös földet hasonbérbe vevén, ková-
csi lakosok lettek. Mezei gazdálkodást kezdtek itt, a száz-köblös sovány
s ép azért haring nevet viselő földön. Az idősebb Bal Károly, jó
magaviseletű ifju volt. Ez gyakran meglátogatta atyáját; néha ugyan
el-olított vele öccse György is, bár fenhéjzárán, urhatnomsága s pa-
zarlatani folyton nem nagy kedvességben részesült nálunk.

„Két kis agart mi is hoztunk magunkkal a Csallóközbe!” monda
egykor az idősb. Ha kedvesek ez agarak huro urának, hozassa el azo-
kat; földöltek már. Mi ugyan sokasom agarásztunk azokkal; a nyulat
nem ismerik s csak az aprómehákat öldösk unalmukban; hártékony-
kodnak, mert nem nagy gondot fordítunk elemzésükre. Meghalkoztam
Cislíngert szíveséggel, de az agarakat nem fogadám el, mert hasznave-
hetlen ebekre ajánltam a rántásos levest veztegetni.

Azonban Debreczenből Csontos Soma kijöven hozzánk, első

látásra fogott egy szép kócskova parkát ajándé Cislíngernek a „Hajta”
nóva kon agartát.

„Vigyé el az ur a „Nosza” agartát is nyakunkra!” — válaszolt
Cislíngert. Csontos, a mostant nagyon sem fogadta el, hanem a kint
hívta Debreczenbe, hol ekkor agart lett a „Hajta”. Ezt látván, fellet-
tem magamban, hogy mikélyt hozamagyon, magaméva tegzem a dandétyt.

Szállágyi Sándorral mentem a „Nosza”-ért. Savany s hárté-
konysága miatt alig-okozta sokakkal bőven elhalmozott és annyira vad
ebekbe volt ez, hogy a háztartásoknak sőt annak sem állott meg.
Nyakba vetett kötéllal kerítők hatalmukba. Szállágyi hirtre eldől a köte-
len s én tasztam hátul az ordító agart. Az utcára kiesőddől nép
kacagásai közben értük el atyám házának kapuját.

Háromnap jöltartás és simogatás után, leoldván nyakáról a köte-
let, szabadságát visszavandtam.

Szállágyival gyalog kísértetvén a mezőre, kivittük agarunkat is.
Játékba indultak agaraink s a „Nosza” mind elhagyta. Egy ott elmenő
tordai öreg agarász ezt látván, nagy nyilatkozott, hogy a „Nosza” a
legjobb agarunk. Szállágyi ösmérazóval homlokával tekinté az emberre
s én örömdmet nem merem nyitlan kifejezni.

Másnap kimentünk a székely nagy nyomásra. Nagy aromból ugrott
az első nyúl; kiment a sik gyöpre. Elő volt utána a Szállágyi „Tan-
dér”-je. Közel járt a nyulhoz, de csak tasztta. Tudván, hogy mi-
helyt beérlik, visszajő a nyúl, az aram szálába állnak.

„Nem: éi a „Tandér”-t!” kiálték.

„Hát a te r o n g y o r o d y k e r d ő t u z z e l Szállágyi.

Agarász hevenben megfellekőztem a „Nosza”-ról. Szétteltek
a hátam hogy az arómban, lovam mellett áll. Gondolván, hogy a „Tan-
dér” az ott érhető először kintlevő agarom, kifutottam a nagy arómból.
A sik gyepen meglátja „Nosza”-m a nyulat; megragasszuk a néhány
percz múlva eléjük vágya az agarunknak, bevágja többözör a nyulat. Ez,
látva az érkező nagyobb erőt, retrál... arómba.

„Elvezettetek!” kiáltam, midőn láttam, hogy agarunk a nagy
aróm-körö közt fel-felugrandoznak.

A sertés, kiváló természeténél és különös testalkatánál fogva vizes legelő és sár nélkül (mesterséges eledel alkalmazása nélkül) nem élhet. Vizes legelőre szüksége van:

1-ször. Azért, mert a vizes, lapályos földekben a gumós és vastag gyökű növények nagymértékben díszlenek, mely gyökerek magokban nagyobb mennyiségű lisztet és keményítőt tartalmaznak s így mint természetes eledel, a sertésnek tulajdon természetü zsírja képzésére alkalmat nyújtanak.

2-ször. A sertés, a fűvet vagy parét eszik, csak igen gyenge — még nemrég kibújt, nedvdus állapotában szereti azt; a megvénült, megkeményedett rostu erős fű, csak szükségéből szolgál táplálására; de nem is alkalmas természetéhez, mert nála az izomrostok ruganyos és erős minőségére már természeti rendeltetésüknek fogva nincs szükség és amint tudjuk is, a sertés, hacsak nem kénytelen vele, nem szaiad s így izomerejét csak annyira használja, amennyire eledel után való járása megkívánja; ha jól lakott: nem ugrál, nem mutat vigkedvet, mint házi állataink nagyobb része, hanem ellenkezőleg lefekszik és alszik.

Sára pedig a sertésnek azon oknál fogva van elkerülhetetlen szüksége, mivel a sertés sajátos zsíros ragadós természetű bőrzáradása nem párolog el a bőr felszínéről mint más állat, hanem ott a szőr tövében megragad és az izmokat elmozdító apró nyílásokat tökéletesen bezárja, úgyhogy, ha az ott marad, a további izmáadásnak a bőr felszínére juthatása és így a tisztátalan résznek a testből kiküszöbölése a bőrön egészen meg van gátolva, mely vérmórást idéző, a bőrt hártva gyanánt befedő megszáradt izmák eltávolítására a bőrs természet a sarat rendeltetésüknek fogva a sárban levő hamanyos (kali) és szikes (natrum) részek a zsírhoz való nagy vegyrostonságuknál fogva, a sertésnek sárban beverése alkalmával a bőrön levő izmáadásból képződött zsírtartalmai hártást végleg áthatják és felporló minőségű természetet adnak neki; így aztán, ha a sár megszárad a sertésnek, annak leporzásával a bőrt fedő de végleg megváltozott zsíros izmáadás is lehull, melynek fogva a bőr tisztán maradván, fontos működését, az izmáadás háborítlanul folytatja.

Ezeknek előrebocsátása után vegyük alapos megvizsgálás alá, hogy a lisztet, keményítőt tartalmazó gyökerek a gyenge rostu, nedvdus fű és a sár együttes megléte, miért elkerülhetetlenül szükséges a sertéseknek és azoknak hiánya miatt mily veszedelmek van kitéve a sertés élete, hogy ennek megmutatásával igazolva legyen azon állításom is, mikép a sertés díszlésére ható feltételek hortobágyi legelőnkről a tiszai töltések által zártatnak el.

A sertésnek testalkatához mérve igen kicsiny és gyenge szervezete tudója van, a bőre pedig minden házi állat közt legnagyobb mérvben el van látva izmáadás átválasztó likacsokkal és oly gyenge összetartó erővel bír, hogy csak is rostának alkalmazható; felbőre (epidermis) pedig tulnyomó vastag és a még közönségesebb hideg ráhatásával a sertés bőrének összehúzódása nem áll be, szóval a sertés bőre az izmáadásra igen alkalmatlan és működésében az erősebb küllatások nem könnyen zavarják meg; zsírja is saját tulajdonnal bír, úgyhogy szemcsés minőségénél fogva minden házi állat olajos és fagygyus zsírjától elüt, izére nézve pedig a vízi madarak zsírjához áll közel.

Felismervén ezen bonczati tulajdonságait a sertéseknek, most bátran állíthatjuk ezeknek élettani vagy is életreható működésére, értelmezvén egyszersmind a fentebb felhozott s a sertések egészségének rendbentartására szükséges kellékeknek, úgy mint a lisztet, keményítőt tartalmazó gyökerek, gyenge zöldfű és sárnak miképi hatásait.

(Folyt. köv.)

Debreczeni hírmondó.

A debreczeni gazdasági egyesület felállítására érdekében mult vasárnap délelőtt a „Bika” vendéglő terében tartott tanácskozás, mint látszik, ohajtott eredményre vezetend. Igen szépen nyilvánult az egyesület létesítése iránti érdekelttség a tanácskozásban részt vett gazdáink nagy számában, melyből előre is örvendő tapasztalhatók, hogy a nagyszámú városunk és környékének gazdasági viszonyaira nézve a messze jövőre döntő befolyást gyakorló nap, a legújabb reményekre jogosított előjelket hordja méhében. — Kis Lajos ur szívélyesen üdvözlölvén Debreczennek tömegesen meglelt gazdasáit, röviden elmondta a gazdasági egyesület valódi célját s esetleg mennyire szükséges, hogy városunkban is mielőbb ily egyesület alakuljon, mely Debreczen gazdaságainak emelésére, virágztatására kötelességen kívül törekedni fog. Csiffly László ur indítványban hozván, hogy mielőbb a tanácskozás kezdetét venné, választások idején egy elnök és jegyző: Kis Lajos ur ideig. elnökül, Nagy Ferenc ur ideig. jegyzőül közfelkiáltással megválasztattak. Ezután Molnár György ur tartó szót és valószínű beszédet, nagy avatottsággal fejtegetvén a felállítandó egyesület működéséről leendő átvás eredményeket. Beszéd az egyesület által eszközözendő gazdasági eszközök, termények s állatok kiállítására.

„Pedig majd megőli az ügyeket a rongyos!” szónak gyorsan Szilágyi.

Rongyosom után tekinték s nem sejtém új kutyámat az egerek közt. Felgyenesedve azonban a nyeregben, észreveszem, hogy egy fekete agár sebesen forog összevissza az ürömek talpá végén. Mire hozzá értek, megfog a nyulat, bár előt láttam életében. A sebes futás és forgáshoz szokatlan lévén, aligán dől ekkor egy csomó üröm-köröre, mely megfogván, a reszkető „Nosza”, oldalára bukott a négy láb meredten állott ég felé.

Kacsagott ezen Szilágyi.

„Tölggyel áll a rongyos! kiált.

Ka félén a hirtelen lobbanó és erős karu Szilágyitól, csak magamba ártam örömet, gondolván, hogy rongyos kutyám nemcsak a lerakja társam agorát. Még ezenkívül a nyulat feltűnt, melyeknek mind mestere maradt a „Nosza” és így „rongyos” gúnyneve elnyesztett. Csontos Soma kijött egyiken a „Rojná”-val. Ez minden agárazaton leveretett hűg a „Nosza” által öltözött fentlángó sárga peripóját ujjalá Noszámért. Szerettem volna a bűszke kárgát; de mégis többre becsülvén első jó agarat: nem adám.

Kéző öszárel Szakállba mentünk agárazni. Sok nyul lévén Szakáll környékén, két hélig ott maradtunk. Mindennap számos nyulat fogatván, még a szénákorok eselődéket is gulyások-nyullal tartánk. Sok és nagy eső után, december 5-én hazatértünk. Husig jártunk agárazni a felszáradt földeken s mégis ugrattunk a körömdől széntáson egy nyulat. Mind kiöltök az agarak: csak a „Nosza” nem látott; míg végre igen nagy hajlás után megfogta. Azonban megörögtetvén magát, nyeregben vittem haza. Nem érte több a nyulat.

Miközben tanulmányt tovább folytatandó Pozsonyba indultam, Szilágyi kért el tőlem faj-agárnak, hát igérvén, ha hazakerülök.

Pozsonyban laktomkor Antal nagy-bátyámnak lával Gergelyvel számos nyul-szárdát vettünk s házi gazdaságunk köfalán kerített kertjébe eresztünk. Az utasán ügyelő kutyáink pedig kenyérral becsalogatánk s nyulainkat eszettek naklattunk. Sokat neveltünk azon, hogy nagyobb szárdóink, ölebek előtt nemcsak meg nem szaladnak, sőt szembe szállván,

nak nagy hasznairól, beszélt Debreczen gazdasági viszonyairól, elmondván, hogy itt a gazdálkodásban, a debreczeni elaprózott birtokokat tekintve, egészen más rendszert kell követni mint más sokkal nagyobb egyes birtokterületeken és tekintettel kell lenni különösen arra, hogy a közös legelők, melyeknek eddig a nagyközönség hasznát nem igen vehette, úgy használtassanak föl, hogy azokból minden egyes polgár hasznát húzzon. Főcélja az egyes legelők, — ugymond — hogy különböző szokású és gazdasági rendszert követő egyének összejöjjenek, értekezzenek s a balítéleteket legyőzve, afélő tanácskozzanak, mikép lehet a gazdaságtól mentül több jövedelmet venni; annyival inkább, mert különböző talajok, különböző hasznát eredményezhetnek s különböző módon lehet hasznát hajtóvá tenni. Szükségét látja először is oly helyiségeknek, hol a tanácskozások tartassanak, továbbá az egyes ügyeit intéző s a kiállításokat rendező választmány megválasztásának s mindez megtörténvén, az alapszabályok készítésének. Erre Kiss Lajos ur jelenté, hogy az e tanácskozásban jelenlevő ügybuzgó férfiak közül többen már eleve gondoskodtak egy alapszabálytervezet elkészítéséről, a békésmegyei gazdasági egyesület alapszabályait vevén mértékül, mely ha elfogadtatik, a választmányt rögtön megválaszthatóknak s az alapszabályokat fölterjesztendőnek véli; annálgya indítványozta, hogy az alapszabálytervezet pontjait, megvitattat végett olvasztassanak fel a felolvasott s pontonként megvitattat alapszabálytervezet némi csekély módosítással elfogadtatván, megerősítés végett illető helyre fölterjesztése elhatározottat. Az alapítványi összege 50 o. é. frtban, a tagsági díj 3 frtban állapított meg. Az alapítványi összeg vagy egyszerre lefizetetik, vagy annak biztosítása mellett az összeg évi hatos kamatát fizeti az alapító. Az alapítók örökös tagokul tekintetnek s jogaik családjaikra is átszállanak. Az egyesület részvényes tagjaul mindenki, magának 6 évre kötelezésével léphet be. — Végül Oláh Károly ur indítványba hozta, hogy amidőn a gazdasági egyesület életbelép, szükségessének látja, hogy közlönye is legyen, mely az egyesület működését, határozatait, s az általa majdan rendezendő kiállítások eredményét stb. közlődomásra juttassa. Ez indítvány elfogadtatván, a „Hortobágy”-heti lap, az egyesület közlönyül választottat. — Ugyane tanácskozásban aláírásai nyitottat meg, melynek örvendés jelét látók azon kedvező körülményben, hogy ott azonnal 57, részben alapító — részben pedig rendes tag irta magát alá. Adja isten hogy ezen — városunk anyagi jólétét célzó egyesület mielőbb megalakulva, üdvös működését már a közel jövőben megkezdhesse.

A dalárda-egylet ez évi első kirándulása a nagyerdői földházhoz, mult vasárnap történt meg. Ha bár jóval kisebb közönség vett is részt benne mint tavaly, ha tekintetbe vesszük, hogy a hűvös és esőre hajlott idő, különösen hölgyeink közül sokat vissza tartott e mulatságtól: a mulatók számával — mely majdnem 300-ra tehető — megelégedhetünk. Mind az előadott dalok sok élvezetet nyújtottak, mind a Rác Marzi bandája oly jól húzta talp alá, hogy a tánczra lelkesült ifjúság csak hajnal basadtával hagyta oda a nagyerdői föld házteremét. Szívvel kívánjuk, hogy a második kirándulás még jobban sikerüljön.

— Egész héten át, nedves, hideg és szeles idők jártak nálunk is, habár hó, jég és dara nem esett mint Tokaj és Miskolc környékén e hó 12-én, amint ezt az arról érkezett utasok beszélik.

A „Zenéd” hangversenye, mint halljuk, f. hó 25-én tartatik meg.

E hó 12-én hunyt el városunknak egyik köztisztelőben álló, szellemes leánya, kassai nagykereskedő Moll József ur neje szül. Beér Karolina asszony, életének legszebb idejében, 38 éves korában. Élte utolsó szenvedéstéljes napjait Debreczenben akarta töltöni, hová a mult idők anyai szép emléke kötötte. Elphint hamvai, a házánál tartott végtisztesség s nt. Révész Bálint ur által a nagytemplomban mondott gyászbeszéd után a czeplőd-utcai sírkertbe tetették örök nyugalomra. Déke hamvait!

Ma délelőtt 10 órakor tartatik a debreczeni gazdasági egyesület közgyűlése a „Bika” szálloda terében, melyre az érdekeltek az egyesület ideig. elnöksége által meghívottak.

Amu fiatal leány, kirl a minap említők, hogy gyufáról lekapart phosphorral tön öngyilkossági kísérletet, a közlelbi napokban csakugyan véget vete életének. 10 esonag gyufának mérget vette be. Életuság vitte e szerencsétlen lépésre, miután azzal, kit szeretett, itt e földön nem egyesülhete.

A debreczeni dalárda-egylet, f. hó 15-iki választmányi üléseben elhatározta, hogy a pest-budai zenéda által f. évi augusztus 20-án tartandó ünnepélyen, az egyesület alelnökén és karnagyán kívül 16 működtetőt által is képviselteti magát. Ugy-halljuk, hogy az egyesület pártolótagjai közül is többen szándékoznak ez ünnepélyben részt venni.

Meghaltak: Jun. 10. Csapód. Budaházy József f. Mátyás 12 éves. 11. Csapód. Ujvári György f. József 2 1/4 éves. Czeplőda Miklós Mihály 60 éves. Hatvan. Szabó Bálint f. Lajos 8 hónapos. Piacza. Kiss Sándor f. Sándor 12 éves. 12. Csapód. Major Mihály f. Mihály 12 éves. Homok. k. aor. Hentes György f. Nagy Sára 50 éves. 13. Piacza Ladányi Mihály 15 éves. Csapód. Kovács Mihály f. Julianna és Zsuzsanna 3 naposok. Pflau. Özv. Hrányi István f. Kovács Mária 60 éves. 14. Moll József.

első lábukkal pofozák a kis kutyákat. A nagy ebek elől teljes erőből futottak nyulásoknak; mi is utánuk gyakran a rogyástól szaladva, úgy begyakorolt magunkat a futásban, hogy egykor Budába gyulogtunk közhöz, egy nagy nyulat elfogtunk. — Puskák is voltak ugyan vállainkon, de a vidéken a vadászat tilalmas lévén, löni nem mertünk s inkább agár-szerpett vállaltunk. Tuccentahler nevű tanulóterünk atyja, csontaj birtokos volt; gyakran kilgettünk e faluba, hol a szőlőskert mellett éjszaka nyulat löni a többivel én is kimentem; de kedvem puszkás vadászathoz akkor sem lévén, csak benevölös spectatornak ültem, az árok partján. Törőletesen előt egysezer a puszkám a lelőtte — befelől tört csizmám surkát.

Másfél év múlva hazajöttünk Pozsonyból. Szilágyi csakugyan adott a „Nosza”-nak közl egy szaka kölyköt, melyet „Tündér”-nek neveztem. Tíznapos korában Barany f. Károly egy kosúrá sötét sárga hátú lovat adott érte; rokkant paripa volt ugyan, de igen futós. Vele adta szallagos német nyeregárszándit is Barany f. de csak használatra.

Egysezer Debreczenbe indultam s hogy a nyulatok járdóval tudmadhassam meg, Szilágyi Sándor „Tallér” és „Piszkos” nevű jó agarat elkértem, sőt hogy csodát műveljek, a környék legjobb agarait önszerzettem s így kilenc „Függő”-rel lovalgattam be az edes anyához, kinél épen Erdődi f. A. Aranyos György f. István látogatottam. Meghívott ebek tanójukra s megígérték, hogy engem agáraz-társulmmal, szives vendégszeretettel fognak ellátni.

Mánap délután kiindultunk kosain Erdődi f. Zilahy f. az anyám és Aranyos. Egy szekér huzta a vacsorára és másnap ebédre meghívottatokat. A délutáni nem álly távolaságra kerentek a nyulat.

Pap István, Koss József, Kémery Lajos és én, szörnyen vágytunk a sárdit agarakat dícsősgükben bemutatni jó edes anyámnak és barátainknak.

Távol két az első nyul. „Hajrá” Tallér, Piszkos, Sárkány! kiáltunk. Utik-verik soká; végre igen kérés tavasz-szárdára érvén kinyulak a nyul a emegy. „Nehusly Imre pajtas, — vigasztalt Kémery Fenninges volt az; majd megfogjuk a másodikat!”

Az is elment, sőt a harmadik és negyedik is.

zsefnő Boer Karolina 38 éves. Vargau, Katona Mihály f. Zsuzsanna 2 hetes. Czerőzki Pál f. Mária 2 hónapos. Czeplőda. Király István 52 éves. Hatvan. Dekány István 34 éves. Nagy János f. Julianna 8 hetes. 15. Vargau. Bányai György f. Mihály 1 éves. Pflau. Szigetközi Dániel 20 éves. Csapód. Özv. Jenei György f. Kápos Erzsébet 52 éves. Czeplőda. Váradí Pál f. Katalin 4 éves. 16. Hatvan. Seres Ferencz f. Imre 3 1/2 éves. Pflau. Özv. Szabó Mihály f. Csapó Erzsébet 75 éves. Vargau. Hentes János f. Zsuzsanna 4 hónapos.

Közügyek.

A biharmegyei gazdasági egyesület alapszabályainak ügyében, f. évi június hó 19-én d. u. 5 órakor Nagyváradon a kaszinó nagy terében közgyűlés fog tartatni.

Bankjegyek becsérlése. A pengő pénzre szóló és a veres tizforintos bankjegyekből még mindig nagy mennyiség van forgalomban, noha 1858 óta többször kihirdettelet azok becsérlése. Minthogy a pengőpénzre szóló bankjegyek érvényessége 1867-ben, az 1858-ban kibocsátott veres nyomatu 10 forintosok érvényessége pedig 1871-ben elenyészik, a netaláni károsodás elkerülése végett a kancellária megrendelte, hogy a nép minden osztályának értesére adassék, az illető bankjegyek mielőbb becsérlésének szükségessége.

A gazdasági kiállításnál a jury munkálatait már bevégezték s juu. 8-án következő díjakat s dícsérő-okleveleket osztottak ki.

Juhokért a következő kiállítók nyertek első díjat: gr. Hunyady J. két kosért és két anyajuhért a lerányi (Nyitra v.) juhászból, gr. Zichy Ferarás két kosért s két anyajuhért a csunyi törzsnájából (Mosony v.), gr. Károlyi A. két kosért s egy anyajuhért a surány-pattyi juhászból (Vas v.), dr. Czilleh e. l. Róbert egy kosért s egy anyajuhért a gutori törzs-juhászból (Pozsony v.), b. Sin a Simon egy kosért és egy anyajuhért az erdi törzsnájából (Fehérv.) Skublica Gábor egy anyajuhért a sz. mihályi juhászból (Zala v.) Geist Gáspár egy kosért a csáki juhászból (Békes várm.), gr. Keglevich Béla egy anyajuhért a típó-szegi törzsnájából, gr. Pálffy János egy anyajuhért a királyi juhászból (Pozsony v.)

Sertésekért a következő kiállítók nyertek első díjat: gr. Keglevich Béla fekete mangolicáért: gr. Károlyi Alajos kis-jenő f. jert; a váci püspöki jószágigazgatóság hizódísznokért; Kaczér József pesti polgár különös nagy, állítólag magyar-angol fajgyűleltből ellett dísznokért

Gazdasági eszközökért és gépekért a következő díjak adtak:

Első rangu ekékért Gubicz első, Vidats második, Strobl és Baris harmadik osztályú érmet; — másodrangu ekékért Sötebbi kiállítók ugyanazon érmetek, harmadrangu ekékért Gubicz első, Polgár Makoról második és Vidats harmadik osztályú érmet nyertek. Negyedranguekért első osztályú érmet adott. Egy második osztályú érmet Vidats, egy harmadik osztályú Gubicz nyert. A Kúbe és Ludwig, valamint Shuttleworth-Clayton által kiállított ekek a verseny-szántásban részt nem vettek, azonban szép és czelszerű szerkezetükért dícsértet nyertek. Vetőgépekért Shuttleworth-Clayton, Garrett és Fia, Kühne és Ludwig első osztályú érmet nyertek. Boronák, fordítók és rogtörök csak dícsértben részesítettek. Az Eiselo által kiállított marhatakmányt átemelő gép, első osztályú érmet nyert.

Videk.

Nagyváradról írja egyik t. levelezőnk: „A régen várt színek megérkeztek, nem ugyan Pollius, hanem Reszler társulata; egy pár előadást volt alkalmunk látni, s ezek között az első operai előadást szombaton a kedvenc „Troubadour” nyitotta meg. A szinkor zsefolásig megtelt; azonban megemlíthető, hogy a darabban nem vágott össze az orchestra harmóniája, amit az össze nem szokott s különböző rendszekből alakult zenekarnak tulajdonítunk. — A társulatról bírálatot még egyelőre mondanunk nem lehet, mivel még egészen nem ismerjük; azonban reméljük, hogy Reszler ur társulata felett, csak szívet és jó leend alkalmunk mondani, kivéve akkor, ha a figyelemzetés és hibák megemléke nem leend elkerülhető. A közel Felix-Fördőben szintén működik egy kis társulat Demjen igazgatása alatt; a minap a „Lelece”-adott elő. Hirdetéseikben azzal indokolták megletelepedésüket, hogy magyarosan sátorfájuk felutadt: „Ha B. Fördőben a más földben megél s fenntartja magát egy nagybókora társulat, miért ne lehetne a kis társulatnak itteni fenntartása lehetősége?” Szavunkból kívánjuk vidéki művészeinknek hogy reményeik valóuljanak; (azonban aligha úgy lesz!) — Majna utján ugyanaznak a fentemlítt Fördőben meglátottak a gym. tanuló ifjúság által rendezett majális, még pedig rég lett volna alkalom ily szép közönség s főnyeken rendezett mulatsághoz résztvenni, ha 6 órakor egy zápor meg nem zavarja a társadagot; azonban a jókedvű fiatalok dicsőlt az idővel is, és nem a szél ugyan mindvégig, — ahol a főnyes területén a szél az szepen elkövetett táncshely állott volna szolgálatul, — hanem a földi életterem adott a vágásnak s főképe az oszonnaknak oszlamot s a kis zápor elmúltával újra a küldben mulattak, s mondhatjuk hogy a majális a legjobb kedv s vágás közt esti 10-ig tartott. Rendezők, kik mindekre a legnagyobb figyelemmel voltak, melán megérdemlik a közhírnég elismerését.”

H. Nánáson a napokban a villám egy szegény család hajlékán

Vacsora felett szavamát sem leheté hallani. Nem aludván éjszaka, elhatároztam barátaimmal, hogy hajnalban, mielőtt az eszások fölkelnének, tesztünk egy próbát a nyulakra. Kémege az első nyul három hiletes után; be sem érik a másodikat, sok kintóds után megfogja a harmadikat. Nézzük, hát a hatuló laba el van löve; összevissza ugyan, de nagy esonkínóvással; az égfelől állott a henn láb. Visszatértünk a tanyán, nem dicsőkedve a göröcs nyullal. Reggelizés után a város felé vezető dűlő-utnak indulunk, a kocsi után esendesen lovagolva. Kos Józsi egyedül oldalfelezt a tavasz veteteken, „Itt a nyul!” kiálta haza. „Ugrad fel lett választom.” Nem látom, de a szagát érzem. Kaczagásra fakadtunk e nyilatkozatra. „Ne kaczagjatok, itt fekszik; de ha felkeltöm, elszalad, mint a többi; hanem rálokolom magamat a lóról.”

Az öles Kos, szárdótlól ráugrott 15 morkos lováról a nyulra, de ez, megkapott lábát kirántá kezeiből. Addig ottál előre-hátra a kökény-bokrok közt, míg egy kiállott agárral találkozt szemből, melyet a zöld bokortól észre nem vevén, egyenesen a szárdóba ugrott. Kiált, hogy Kos a kezében volt egyik lábát kilécsamított. „Van már két henn nyulunk, — monda Pap István — már most ki se térjük a dűlőrdől!”

„Né te Imre! — kiálta Kos csakhamar, — amott al egy nyul, jer verjük el lovón; lárd ebből a nagy területen kerekén fekvő bokor-ban nem lat az ki, annyival inkább, mert agaraknak nem szorídják. Te jobbfelől nyargalj, én hátfelől tartok s ha a nyul a bokor széléről visszacsavartodik: egytünk mindíg előzdeleg esvén, megöljük valahogy.” — Ugy lón fel őrai erős zaklatás után, hol egyh, hol márik kiállott agárra uztvén a nyul, megbujt egy kökénytővén alatt s jóka komán elevenen fogta meg. Kilencz agarak alig tudott lépve jónni lovaink után; a java köröm és talp nélkül maradt, de azért a kérges szántáson mégis rányargaltunk egy guggon olva csufolódó nyulra s addig üstök, míg egy dő garádján beugrott. Kos, har lova, szűgyével tolt a tüzet, után ugrott s perzselve huzta ki a nyulat egy lyukból. „Agaraltok, híznek lehetnek!” szolt Aranyos, „de most magatokat s lovaitokat illet a dícsődség!”

útvén be, az ágyban fekvő két gyermeknek haját és testét összeégette a földben eltűnt. A család tagjai rémlülve szemléltek a történeteket. Az anyát ott fektették a gyermekek mellett a nem lőn semmi baja; különben a gyermekek sérülése sem életveszélyes.

Erményfalváról írja levelezőnk: „Időjárásunk esős, hideg, szeles. Egy pár hét óta ritka nap, hogy eső ne volna, annyira, hogy a földmíves nép már csak jó meleg, tiszta napok után sóvárog. A kapás növényeket a gyakori, buzamos esők miatt annyira felvette a víz, hogy csak nagy ügygyel-bajjal lehet kapálni a kizsáztítani. A szőlő-hegyeken is átlagosan a panasz a sok eső ellen, az szőlők is kötésgig erő gazban vannak annyira, hogy csak gyomlálás által lehet azt a nagy dudvától megtisztítani. Nálunk sok gazdának lapos helyen pár héttel ezelőtt lekaszált takarmánya most is rendben fekszik, sok helyen vízben uszik, felgyújtásra kedvezőtlen az idő! vízben uszik sok kapás növény, mint tengeri, diunyo, kolompér. A június 3- és 6-iki nagy záporok szinte felhő-szakadások, az egész vidéken, különösen az erményi hegyeken sok kárt tettek; pajtákat mosott el, pinzékelt töltött meg, számtalan szőlő-tőkeket fosztott meg földjétől a rohanó víz-ár. Sőt Erdély szélein Somlyó vidékén meg nagyobbnál pusztításokról beszélnek, a felhő-szakadások miatt. A június 3-iki nagy esőomlások közben iszonyú mennydörgés és villámcsapások cikáztak át, melyek a léte, földet, borsasztó rákódásba hozták. Több ízben egyszerű villamos tűz leütése hozta rettenetesen a felénk kislélekkel. A városban egy gyepűbe útvén, tüstént gyuladása hozta azt, mi azonban az őszefutott nép által azonnal eloltatott; a közeli erdőben egy százados előfát ezer darabokra zúzott szét.”

Irodalom.

Arany János lapja a „Koszoru“, e hó végével megszűnik. A szerkesztő körülményei — saját jelentése szerint — úgy alakultak, hogy a „Koszoru“ szerkesztésére elég időt nem fordíthat ezért kénytelen lapját megszüntetni.

„A Felvidék“ című kassai lap szerkesztője husz db. aranyat tűz ki pályadíjra a f. évi július hó kezdve dooz. végeig a „Felvidék“-ben megjelenendő legjobb művekre és pedig kíváncsiak:

1.) Gazdasági értekezés, a gazdaságot bármely ágából, de mindenre a felvidék viszonyaihoz alkalmazva. — Terjedelme 2—3 rendezen írott ívről nagyobb nem lehet. Jutalma 5 arany.

2.) Megvitatás a kérdésnek: „Miképpen biztosíthatják kisebb földbirtokosaink anyagi gyermekük jövőjét? Terjedelme 2 iv. Jutalma 4 arany.

3.) Történelmi vagy társadalmi beszély. Terjedelme 3—4 iv. Jutalma 8 arany.

4.) Költemény. Terjedelme 24—28 sor. Jutalma 3 arany. Az idegen kézzel írt szerző nevét rejtő jellegű levelekkel ellátott pályaművek, beérkezések után, sorozat szerint közöltek a díjak jövő évi január hó 4-ik napján fognak kiadni, amikor a pályázat eredménye a főkérőző bírálók neveivel együtt közzétudásra hozatik.

A Kisfaludy-társaság t. cz. pártolóihoz.

A „P. N.“ f. é. május 24-iki számában közlöttem a Kisfaludy-társaság azon tisztelt pártolóiak névjegyzékét, kik az 1864-től 1866-ig terjedő második folyambeli évdijukat f. é. jan. 25-ike óta máj. 22-ig 1864-re, vagy 1865-re, vagy 1866-ra is beérkeztek, ugyazint azik még első (1864-iki) folyambeli tartozásait az ugyanazon időközben lerótták.

Amely pártolók f. é. jan. 25-ike óta máj. 22-dikéig évdijukat kuldtek volna be a az említett jegyzékben még sem volának megnevezve, sziveskedjenek előlítottat eziránt felvilágosítani. Akik netán lakhelyüket változtatták, vagy akinek lakhelye a jegyzékben hibásan volna kitéve, azokat szintén kérem, tudósítsanak, hogy a nekik járó könyvküldeményeket pontosan lehessen címezni. Tudósítást kérek végre azoktól is, kik az eddig megjelent pártolói könyvilletményeket netán még nem kapták volna. Megjelent pedig eddig az 1864-iki évi folyambeli:

1. Ami nőtánc. Regény. Írta Abonyi Lajos. Négy kötet. (Pártolói könyvilletmény 1864-re.)

2. A Lunda Camounstól. Fordította Greguss Gyula; egy nagy kötet, két füzetben. (Az első füzet még 1864-re a második már 1865-re járó pártolói könyvilletmény.)

Mint hogy a pártolói könyvilletményekben az alapítók is részesülnek, ezennel őket is főkérlek, hogy amennyiben az illető példányokat nem kapták volna meg, sziveskedjenek értesíteni, hogy a netáni hiányuk fedezéséről gondoskodhassam.

Kérem reklamációt a tisztelt alapítók és pártolók Eulich Gusztáv könyvküldő hivatalához is intézkedni, mint amely a könyvek adatküldését teljesíti. A reklamációt, ha be nem pordolva adtuk postára, nem kell beértesíteni. A levél hátán pedig ki kell írni: reklamatio.

Főkérlek továbbá azon tisztelt pártolókat, kik 1865-ik évi díjukat, vagy még az 1864-ik évi is, be nem kuldötték, sziveskedjenek a huzadnan áldottkészséggel megajánlott járulékosukat lehető rövid idő alatt akár közvetlenül, akár közvetve (a gyűjtők által) hozzám tudítani.

Még sürgetőbben kérem arra azokat, kik még első (1864-iki évi) folyambeli tartozásukat sem rótták le.

Egy-egy pártolói folyambeli díjra terjed, a mostani az 1864, 1865 és 1866-ik évre. Akik a Kisfaludy-társaság pártolói díjra vannak, a folyambeli díjra 4, összesen tehát 12 forint befizetésre kötelesek magukat, a társaság pedig pártolói számára évdijukat 60 (az egész folyambeli díj) tehát 180 ívről származóan tartalmú könyveket ad ki, melyeknek mintegy harmada komolyabb eredetű műveket a műfordításokat, kétharmada pedig regényféle könnyebb olvasmányt foglal magában. A pártolók sorába a hároméves folyambeli díjban be lehet lépni, csak hogy a későbbben belépők a már befizelt egy vagy két évre járó díjat is tartoznak befizetni. Így, akik most, 1865-ben állnak a pártolók közt, az 1864-ik évi pártolói díjat is leteszik. Ezért azon tisztelt honfélék és honfiai, kik ez idén lépnek a pártolók közt a csak egy évi díjat kuldtek be, az 1864-ik évi díjok közt jegyeztetnek. Tudnivaló azonban, hogy a későbbben belépő pártolók is a hároméves folyambeli díjra kötelesek részesevőknek.

Kelt Pesten 1865. május 27-kén.

Greguss Ágost,
a Kisfaludy-társaság helyettes igazgatója.
(Pest, Aldunnaor, 22. sz.)

A Garret-féle sorbavető-gép.

A Garret-féle sorbavető-gépet a hasonlóbb találmányok közt sorolhatjuk; de nem mindenütt használható egyforma sikerrel. — Azon gazda, ki a sorbavető-gépet porhonyát, tiszta, jó, rónu, habár kovácsolt földet tud előteremteni, az hivatalosan sorbavető-géppel; mert a gép működéséhez közelítően csak is hasznosul van egybe-kötve; ellenben ahinek kemény, agyagos, göröngyös, hegyes-völgyes és hegyoldalsó táblái vannak, annak működéséhez szörnyen nehéz, mivel a géppel sorvetés ill. körülmények közt az erőteljeséggel és költséggel jár.

1863-dik évben az enyngi uradalomban, a Garret-féle 13 soros vetőgéppel, a szarvaság daczára mégis elvettem a Garret-féle 13 soros vetőgéppel, — amár elvetnem kellett volna 2184 holdat — 1323 hold 1200

ölével buza-földet, plus, minus pr 1 1/2 mérő = 1986 mérő tiszta buzát, ha ugyan ezt szörnyen vettem volna pr 2 mérő = 2846 m. t. buzát. Nyeresség 660 mérő buza pr 5 frt = 3300 frt.

Csak e szerint számíva 1857-től — éven át megkíméltem:

1857-ben	660 m. pr 2 frt 30 =	1318 frt.
1858-ban	660 „ „ 3 „ =	1980 „
1859-ben	660 „ „ 3 „ 80 =	2509 „
1860-ban	660 „ „ 5 „ =	3300 „
1861-ben	660 „ „ 5 „ =	3300 „
1862-ben	660 „ „ 4 „ 50 =	2910 „

Összes nyeresség 3960 mérő buza = 15577 frt.
1857-ben készült az uradalomban házilag 13 db.
Garret-féle 13 soros vetőgép csak 300 frt-al számíva = 3900 frt.

Márad nyeresség a tartozásokra, úgy újabb beszerzésére 11677 frt.

Ezerint minden gazda, ki évenként csak 100 hold buzát vet el, megkímélhet 50 mérőt, pr 6 frt = 250 frt; és így 2—3 év alatt a vetőgép kifizeli magát, emellett a termés, minőség- és mennyiségre mindenkori versenyre a szörnyen vetettel.

Ezen gépekkel vetek: buzát, repcét, luczernát, de kevesebb árpat, zabot stb. — Rosszot nem vetek géppel, mert nem látom hasznosnak. Portrágyát nem vetek a maggal, mert van elég istálló-trágyám, azonban a portrágya-vetést csakis olykor, a burgonya-, répa-vetésnél használom, melyhez a portrágyát magam készítem.

Vége megemlítem még azt is, miszerint Enyingen egy 13 soros vetőgéppel 1 nap alatt el lehet vetni 7—8 holdat, 24 nap alatt = 168 holdat 1200 ölével. A gépek nem nehezek, azért változtatva 2 jó ökör elhuzsa.

(K. G.)

Egyveleg.

A katonai törvényszék Magyarországon főlösztető rendeletet, a felsége f. hó 9-én délelőtt írta alá.

Az idei pesti lövészverseny első napján mily nagy közönség jelent meg a versenyteret, a következő statisztikai kiállítás után is képzeltet. A versenyhelyre a sorompón áthaladt kocsi száma következő volt: rri fogat 486, bérkocsi 325, egyfogatu 206, omnibus 153, összesen: 1173 kocsi. E szám az eddig verseny rendkívüli látogatásának világos bizonyossága, miután máskor a leglátogatottabb versenynapokon a különböző járművek forgalma alig érte el az 500—600-at.

Az Eszterházy-keptár és metzset-gyűjtemény, melyet bg. Eszterházy Pál ur ó magassága a magyar akademiának ajándékozott, Pestre már megérkezett. Mint a bécsi lapok írják, a nagybecsű keptár és metzset-gyűjteményért az utóbbi időkben egy milliókétázezer forintot ajánlottak melyek azonban mindamellett, a herczeg nagylelkű ajándékozása folytán a nemzet kincseivé lettek.

III. Napoleon császáryban forgott algiri utazása alkalmával, Oranban. A Flittas nép-törzse, mely egyike a legvadabb algiri törzseknek a mely legnagyobb szerepet játszott az utóbbi algiri fölkelések, összeküldött, hogy a császárt fegyveresen kényszeríteni fogja az elfoglalt Flittas-törzsbelleknek szabadságát visszaszadni. Mindent oly titokban tartották, hogy senki sem tudott felőle. A császár törzstiszti kíséretével megérkezvén Oranba, a Flittas-bellek előadták kérelmüket; minthogy pedig Algirben a fegyverhordozás meg van engedve, a kérelmezők azon drúgy alkott, hogy a császárt fegyverjátékokkal fogják mulattatni, jól föl-fegyverkeztek, kérelmüknek igen fenyegető színt adtak, melyet nagy számuk még növelt. A császár azonnal belátta helyzetét a tanácsosnak találta megígérni, hogy kérelmüket teljesíteni fogja. A kassá követelő kérelmezők bár félvad állapotban vannak, nem szándékoztak merényletet követni a császár élete ellen, mert állították, mily véres bosszút vonna maga után; inkább csak személyes biztonságát fenyegették.

Batthyányi-Apraxin grófán, mint Párisból jövők beszéltek, lemondott a szinészi pályáról.

Johnson, az amerikai új elnök, egyik beszéddhöz közelébe ezeket is mondta: „egy neme létezik az arisztokratának, melyet én mindig tisztelttem és helyeselttem a melyet mindig fogok tisztelni és helyeselni. Ez a tehetség, az érdem, az erény arisztokráciája, azon arisztokrácia, mely a személyes jellem, a munkán, az iparon alapszik, mely az ország művelésének forrásait igyekszik kifejteni; ezt az arisztokrátiát tisztelttem és a fogom egész életemen át támogatni.“ Ez egy nyilatkozat magában is elég bizonyosság arra nézve, hogy Johnson, emelkedett gondolkodással bír. — Egy adomát is beszélnek Johnsonról, mely őt igen szívesen jellemzi; ő — mint már említettük — fiatalabb éveiben szabómester volt. Midőn Tennessee törvényhozásának tagja lett, egyik arisztokratikus ellenő szálalt felte őt szavára hozhatni, hogy gúnyosan monddta neki: „Ugyan Mr. Johnson, hisz én nem igen rég nekem még egy nadrágot varrt.“ — „No“, — kérdi Johnson daczosan — „táld nem volt önnek elég jól megvarrva?“ — Lehet gondolni, hogy a szavak nagy tettség arattak a Johnson ellenébe megazgyengülő távozott.

A szinpadai súlyedőknek a szinpadon ördögös darabokban sem vette még oly jó hasznát senki, mint a stettini szinpad direktora. Hitelesít, miután mindent előfigyelt, elfoglaltat parancsot eszközöltetett. A direktor a szinpadba menekült, de két rendőrszolgálya nyomában volt a fölkerültötök a szinpadra. Itt az egyik súlyedőn aután jobban el-tűnt, mint Hamlet apjának a lelke, mert meg sem jelent többé, sem föl-leltni nem sikerült. Megmonokult azurorodas.

Gelenesert a híres rablóvádról, ki több gyilkosságot követett el a kiro 30-nál több rablás bizonysolt be, a katonai törvényszék, kétél általi halálra ítélte. Az előítelt m. hó 27-kén reggel négy órakor vitték orda fozoszt mellett Kaposvárról N. Bajomba, hol a halálra ítéltet rajta és Csuei nevű bántarón végrehajtották. E kivégzés előtti napon Kaposvárról Simon István (37 éves) és Kurucs János (30 éves) nevű pártorokat akasztották föl, kik Gelenesert és bandáját ruházattal a elelemmel látták el.

Szerkesztőnké nyiltelevezés.

F. E. Ohajtásod szerint leond.
Sa. Á. Igérteit elvárjuk.

Terménytár.

Debreczen. Június 17-én (Heti üzleti-szemle.) A folytonos eső a hűvös időjárás nem mindenütt mutatja magát hasznosnak; a környékből több helyről értesültünk, hogy a hideg a növényeknek már is ártott, de a várható meleg idő még mindent helyre hozhat. A heti-vásáron az eső időnkön benyomódás érekevehető volt, minden gabna-neműből a szokottnál nagyobb behozatalra és az eladók részéről több engedékenységre találunk. Az árak következők: tiszta-buza 2 frt 20—60 kr. rozs 1 frt 20—25 kr. árpa 1 frt—1 frt 5 kr. zab 80—90 kr. kukorica 1 frt 90 kr—2 frt. (H.)

Debreczen. Június 18. (Kisúnyben.) Tiszta buza 2 frt 60 kr. kétszoros 1 frt 70 kr. rozs 1 frt 20 kr. árpa 1 frt — kr. kukorica 1 frt 80 kr. zab — frt 80 kr. köles 1 frt 50 kr. Egy mássa szalonna 29 frt. szalma 1 frt 20 kr. szalma — frt 60 kr. 1 font szalonna 32 kr. disznósuh 18 kr. marhahús 18 kr. só 9 kr. 1 iton disznósuh 42 kr.

Bárómvásár. Egy pár jármon ökör 165 frt. egy pár vágó tehén 142 frt. negyedű tinó párja 160 frt. harmadű tinó párja 100 frt. rugott borjú párja 65 frt. igás ló párja 98 frt. sertés párja 35 frt. juh párja 14 frt.

Erményfalva. A június 14-én tartott heti vásáron a termények a élelmi cikkek ára következő volt: Tiszta buza mérője 2 frt 20 kr. kétszoros 1 frt 40 kr. rozs 1 frt 10 kr. tengeri 1 frt 20 kr. árpa 1 frt — kr. zab — frt 80 kr. búkköny — frt — kr. lednek — frt — kr. köles 1 frt 50 kr. kása vékája 1 frt 40 kr. paszuly 2 frt — kr. kendermag — frt 80 kr. kolompér vékája 24 kr. lenese itozója 5 kr. bor-só 5 kr. zsír 45 kr. olaj 24 kr. szalonna mássája 28 frt. szalonna fontja 36 kr. sertésbús 16 kr. marhahús 12 kr. hizott liba 2 frt 30 kr. sovány 1 frt 30 kr. tojás darabja 1 kr. (V.)

Gyula. június. 9. — Buza 2 frt 60 kr. kétszoros 2 frt — kr. rozs — frt — kr. árpa 1 frt 10 kr. zab 1 frt 20 kr. tengeri 1 frt 40 kr. köles — frt — kr. 1 mássa szalonna 28 frt. szalma 1 frt 30 kr. szalma — frt 83 kr. 1 font marhahús 12 kr. (D. F.)

H. Bözörmény. június. 12. — T. buza 4 frt 80 kr. kétszoros 3 frt — kr. rozs 2 frt 20 kr. árpa 2 frt — kr. zab 1 frt 80 kr. tengeri 2 frt 40 kr. köles 2 frt 40 kr. 1 mássa szalonna 26 frt. 1 font marhahús 12 kr.

Margitta. június. 9. — Tiszta buza 2 frt 15 kr. kétszoros 1 frt 25 kr. rozs 1 frt 15 kr. árpa — frt — kr. zab — frt 70 kr. tengeri 1 frt 15 kr. 1 mássa szalonna 25 frt. 1 font marhahús 12 kr. (H. J.)

Nyiregyháza. június 10. — Időjárásunkra nem panaszkodhatunk; esők van amennyi csak szükséges, hanem három nap óta, kivált a mai napon, oly hideg volt, hogy sokan a téli-öltönyt vették fel. Mai napon tartott heti vásáron a gabnaeműek következő árakon kellek u. m. tiszta buza 2 frt 40—60 kr. kétszoros 1 frt 50—60 kr. rozs 1 frt 40—42 kr. árpa 95 kr—1 frt 5 kr. zab 90 kr—1 frt. tengeri 1 frt 30—50 kr. köles 1 frt 20—30 kr. kása 2 frt 70—80 kr. paszuly 4 frt 20—50 kr. (K. B.)

Bécsi bürse árfolyama.

		Junius.	12.	13.	14.	15.	16.
5%-os Metallique	100 frt.	70. 5.	69.85.	69.45.	—.	—.	70.—.
5%-os nemzeti kölcsön	100 frt.	75.10.	74.85.	74.85.	—.	—.	75.30.
1860 sors. kölcsön	100 frt.	91.35.	91.25.	90.80.	—.	—.	91.45.
Hitelintézet részvényei		180.50.	180.—.	179.—.	—.	—.	180.10.
Bankrészvények		799.—.	801.—.	798.—.	—.	—.	799.—.
Londoni váltók		108.50.	108.70.	108.80.	—.	—.	108.80.
Enaut	100 frt.	108.75.	108.75.	107.—.	—.	—.	107.—.
Arany	1 db.	5.16.	5.16 1/2.	5.16 1/2.	—.	—.	5.17.

MENETREND

a tiszavidéki vaspályán, 1865. Május 1-től kezdve, további rendelésig.

		óra	perc	naprész	óra	perc	naprész
I. Bécs és Pestről Kassa felé.	Bécs ind.	8	—	este	7	45	reg.
	Pest	6	25	reg.	5	35	este
	Cegléd	9	27	—	8	24	—
	Szolnok	10	27	—	9	42	éjjel
	Pásp.-Ladány	1	26	dél.	1	20	—
	Debreczen	3	—	—	3	47	reg.
	Nyiregyháza	4	29	—	6	23	—
	Tokaj	5	25	—	8	5	—
	Miskolcz	7	24	este	11	3	dél.
	Kassa ér.	9	56	—	2	49	dél.
II. Bécs és Pestről Nagyvárad felé.	Bécs ind.	8	—	este	—	—	—
	Pest	6	25	reggel	—	—	—
	Cegléd	9	27	—	—	—	—
	Pásp.-Ladány	1	56	délután	—	—	—
	B.-Ujfalva	3	13	—	—	—	—
	Nagyvárad ér.	4	38	—	—	—	—
III. Bécs és Pestről Kassa felé.	Bécs ind.	8	—	este	—	—	—
	Pest	6	25	reggel	—	—	—
	Cegléd	9	27	—	—	—	—
	Szolnok	11	3	—	—	—	—
	Mező-Túr	12	39	délután	—	—	—
	Csaba	2	56	—	—	—	—
IV. Kassáról Bécs és Pest felé.	Kassa ind.	5	21	reg.	11	—	dél.
	Miskolcz	7	52	—	3	2	dél.
	Tokaj	9	35	—	5	35	—
	Nyiregyháza	10	34	—	7	25	este
	Debreczen	12	12	dél.	10	29	éjjel
	Pásp.-Ladány	1	45	dél.	12	56	—
V. Kassáról Bécs és Pest felé.	Szolnok	4	44	—	4	43	reg.
	Cegléd ér.	5	41	este	5	54	—
	Pest	8	37	—	8	45	—
	Bécs	6	—	reg.	6	33	este
	Nagyvárad ind.	10	0	délután	—	—	—
	B.-Ujfalva	11	34	—	—	—	—
VI. Aradról Bécs felé.	Arad ind.	10	10	délután	—	—	—
	Csaba	12	14	délben	—	—	—
	Mező-Túr	2	32	délután	—	—	—
	Szolnok	4	23	—	—	—	—
	Cegléd ér.	5	33	—	—	—	—
	Pest	8	37	—	—	—	—

A közlekedésről indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A vasúthoz csatlakozó posta-korrek menetrende.

Arad—Debreczen. Ind. Aradról naponként este 7 órakor. — Kék. Aradon naponként reggel 8 ó. 35 perczek (az utolsó korlátlan fölvetéle mellett).
Nagyvárad—Kaposvár. Ind. Nagyváradról naponként este 6 ó. 30 perczek. — Kék. Nagyváradon naponként reggel 6 ó. 40 perczek. (7—8 óra fölvetéle mellett).
Nyiregyháza—Beregcsanak. Ind. Nyiregyházaról naponként reggel 7 órakor. — Kék. Nyiregyháza naponként este 6 ó. 30 perczek. (U. utas fölvetéle mellett).
Nyiregyháza—Bátaszék. Ind. Nyiregyházaról vasárnap, szerda és péntek este 6 ó. — Kék. Nyiregyháza naponként este 6 ó. 30 perczek. (U. utas fölvetéle mellett).
Nyiregyháza—Nyíregyháza. Ind. Nyíregyházaról hétfő, kedd, csütörtök és szombat este 6 ó. — Kék. Nyíregyháza naponként este 6 ó. 30 perczek. (U. utas fölvetéle mellett).
Tokaj—B. Ujfalva. Ind. Tokajból naponként este 7 órakor. — Kék. Tokajból naponként reggel 4 ó. 30 perczek. (U. utas fölvetéle mellett).
Miskolcz—Korcsa—Pest. Ind. Miskolczról naponként reggel 5 órakor. — Kék. Miskolczon naponként este 6 órakor. (U. utas fölvetéle mellett).
Kassa—Debreczen. Ind. Kassáról naponként éjjel 10 órakor. — Kék. Kassán naponként éjjel 10 ó.

HIRDETMÉNYEK.

Biztosítást

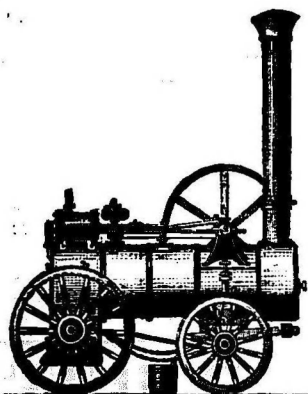
JÉGKÁROK ELLEN

mindennemű mezei termeszterményekre a legjutányosabb dijszámítás és a megállapított kár teljes értékének megtérítése mellett eszközöl

a pesti biztosító-intézet debreczeni főügynöksége.

Aron Manó és Társa.

3-8

Közeledvén a nyári időny, alóírtak tisztelettel jelentik a n. é. gazda-közönségnek, miszerint — Marshall et Sons Gain-sboroughi gyárosoknál készült, kitűnő jószágú s kellő jutányos árak mellett számított valódi angol

„GŐZ-CSÉPLŐ-GÉPEKRE,”

mint bizományosok a megrendeléseket elfogadják s azokat annál is inkább vagyunk bátrak a t. ez. gazda-közönségnek figyelmébe ajánlani, mert használati eszközöségük, a gyártulajdonosoknak számos gazdasági-kiállításokon jutalmul nyert „Érmekek” s hasonló bizonyítványaik által kellőleg igazolva van.

Főfeladatuk tisztázni ki továbbá, hogy minden gépek, melyek általunk megrendelhetők, nemcsak eszközöségükre kitűnők, de áráikra nézve is oly jutányosak legyenek, hogy azok megszerzésére mindenkinek lehetővé tétessék.

Levél általi megkeresésekre, rajzokkal, leírással s árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

Végre tisztelettel figyelmeztetjük a n. é. gazda-közönséget, miszerint utalásai megrendeléseikkel minket mielőbb szerencsétlenül szíveskedjék, hogy eképen a megrendelők kíváncsiái általunk kellő időben s pontosan teljesíthetessenek.

Tóth Lajos és Társa

debreczeni vaskereskedők (városházépület piacz- és ezeleduteza szegletén)
mint több gépgyár megbízottjai.

2-8

!!Csak 3 frt 75 kr.!!

egy darab törvényesen kiállított Hitelsorsjegyre szóló

igérvény, (Promesse.)

melylyel már folyó év július 1-jén 250,000, 40,000, 20,000, 10,000, 5000 stb. o. é. forintokat nyerni lehet, ezek kaphatók u. m. mindennemű részletfizetés-ívek

1 2

Katz Jakabnál.

(trodá: Piacuteza Jégerfőle ház alatt, a „Fehérő”-hoz címzett vendéglővel szemben)

! Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíthetnek !

96dik ÁRJEGYZÉK

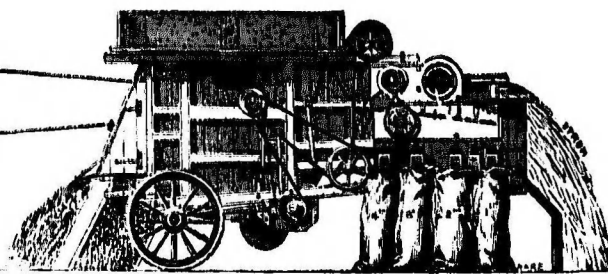
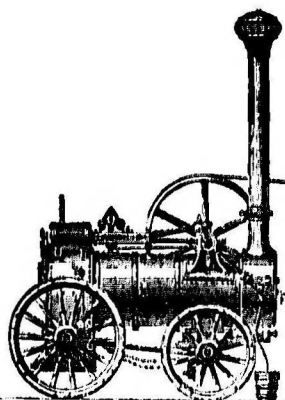
az „István” gőzmalom
gyártmányairól.

(Debreczenben káltségmentesen, hospódnófiatás
mellott, osztott értékben káltségmentesen utál.)

A. osztott daru nagy szemű	12	40	kr.
B. ugyanaz apró	12	40	„
C. daru közepesre	10	„	„
D. káltségment	11	00	„
1. lánghoz	10	00	„
2. montlioz	9	00	„
3. szemlyeloz	8	00	„
4. fohérkenyérlioz 1-ső rendű	6	80	„
5. ugyanaz 2-dik	4	80	„
6. buronkenyérlioz	3	40	„
Készrehozlioz	4	20	„
Rozslioz 1-ső rendű	5	„	„
Rozslioz 2-dik rendű	2	80	„
00. árpakész	10	„	„
0. árpakész	9	„	„
1. árpakész	7	„	„
2. árpakész	6	„	„
3. árpakész	4	„	„
4. árpakész	3	„	„
Árpakész	2	„	„
Hérez	1	40	„
Láblisz 1-ső rendű	2	40	„
„ 2-dik	1	00	„
Korpa	1	„	„
Buzal	1	80	„

Minden szálkért 1 frt. felzetendő. E
betétet azonban a vevő visszakapja, ha a szál-
kot, az elvettől számított legfeljebb 3 hó alatt,
híba nélkül, hémmentesen visszaszállítja.

Debreczen 1865. Junius 16.

Clayton Shuttleworth & Co angol gőzcséplőgépei.

Mint a pesti fiók-tízleten kívül Magyarországon egyedüli bizományosa a fentnevezett első angol házának, van szerencsém ezen eddig leg-
jobb és legelterjedtebb gépeket a n. é. közönség heeres figyelmébe ajánlani.

Már mult évben többily gőzcséplőt állítván személyesen munkába, azok mindenütt teljes megalégedést vitytak ki, naponkint 180-240 zsák buza,

vagy gabonát cséplvén
Az árak az eredeti angol számla szerintiek, fuvaton kívül mindennemű hozzáadás nélkül, és jelenleg az agio esekélyisége miatt igen előnyösök; ugy-
hog (kötelezetten csak addig míg a mai agio cursus tart) ma, agio, vám, pakolás és fuvat-mentesen helyben Debreczenben kerül.

Egy Cl. Sh. & Co féle angol, 8 ló erejű gőzgép egyszerű Nor. 1 gőzcséplővel 4853 frt. 60 kr.

Továbbá az időnyre különösen ajánlom kőré-cséplőgépeim Wood-féle kaszáló, Mac Cormick és Wood-féle arató, továbbá szénagyjtó,
forgató-gépeim, ékém, Garrett vetőim, egyszerűval minden a gazdasághoz tartozó gép és eszközöket hazai angol és amerikai gyáraktól.
Van szerencsém továbbá teljes tisztelettel jelenteni, hogy bármennemű gépjavitásokat elfogadok és mint szakember a nálam megrendelt
gépeket sajátkezűleg állítom munkába.

Ugy szó- mint írásbeli kérdésekre szíves és pontos választ adand a n. é. gazdaközönség alázatos szolgálja

Pekár Imre

gazdasági és általános gépész-mérnök, az „István” gőzmalom múltani vezetője

Kiadó: a debreczeni színiügyegylet.

Felelős szerkesztő: Sárváry Elek.

Debreczen. 1865. Nyomtatott a város könyvnyomdájában.

Folytatása a mellékleten

Vasárnap, azaz június 25-kén a Tihanyi-sóstó-fördőben (Konyár mellett) FÉNYES TÁNCZVIGALOM

fog tartatni, melyre a n. é. közönség tisztelettel meghívatik.

Bál alkalmával reggeli 4 órától 9-ig többrendbeli bérkocsik állnak
készen a Tornay vendéglője előtt.
Kényelmes öltözőszobákról gondoskodva van.
Debreczen 1865. június 18.

Tornay Ferencz
bérlo vendéglős.

1—1

HELYISÉG-VÁLTOZTATÁS.

Van szerencsém a t. cz. közönséggel, úgy a vidéki, mint a helybeli t. cz. kereskedő
urakkal tudatni, miszerint

bőr, pokrócz és tarisznya (azaz szeredás) kereskedésemet,

t. cz. **Schüffer Ferdinánd ur** piacon létező háza alá tettem át, hová is ezentul úgy a
t. cz. közönséget, az eddig tanusított bizalommal fogva meghívom, úgy a vidéki, mint a helybeli t.
cz. kereskedő uraknak becses megrendeléseit intézni kérem.

Ez alkalmattal bátorkodom tudomásra juttatni a t. cz. úgy helybeli, mint vidéki kö-
zönségnek, miszerint a pesti biztosító-intézet, debreczeni főügynökségétől ügynökségi állással
megbizattam s eszközök tűzkár-biztosításokat lakházakra s gazdálkodásnál talál-
tató mindenféle épületekre, mezeli természetményekből álló készletekre, valamint jégkárak
ellen mindennemű földtermesztményekre, eszközök pedig a lehető legjobb feltételek
mellett.

Májushó 1865.

1—3

Lázár Lajos bőrkereskedő.

PESTI BIZTOSÍTÓ-INTÉZET.

Alaptőke: **három millió o. é. forint.**

A fentnevezett biztosítóintézet alólírt ügynöksége biztosításokat eszközöl:

a) **tűzkárok ellen, lakházakra, gyárakra,
butorokra és mezeli természetményekből álló kész-
letekre, valamint házbérben történhető veszteség
ellen is;**

b) szárazon és vizen szállított javakat érhető elemi
károk ellen;

c) **jégkárak ellen, mindennemű földterményekre nézve.**

Az életbiztosítást azlet később fog megkezdetni.

A biztosítási föltételek, lehetőleg a közönség előnyére vannak összeállítva.
Bővebb értesítéssel szolgál és biztosítási föladványokat elfogad

4—8

A „pesti biztosítóintézet” debreczeni főügynöksége.

ARON MANÓ és TÁRSA.

Ezenkívül biztosítások még **Hegedűs Károly, Lá-
zár Lajos, Makó István, Ormos Gábor, Posszert
János, Tóth Lajos és Társa** ügynök urakkal is eszközölhetetnek.

EGY GAZDATISZT

ki sok évig egy kiterjedt uradalomban műkö-
dött s a mezeli gazdaság minden ágában elméle-
ti és gyakorlati képzettséggel és jártassággal bir,
magyarul, németül és tótul beszél, képességeinek
megfelelő alkalmazást keres. Bővebben, bérmen-
tes levelekre K. L., B. Csabán, Békés megyében.
1—2

Önkintes árverés utján haszonbérbeadás.

Üzveg Riekl Antalné asszonyságnak az elepi
pusztán levő 67 nyilas tanyaföldje, a rajta lévő épü-
letekkel, kényelmes uri lakkkal, gyümölcsös és zöldsé-
sés kerttel együtt, f. évi júl. 5-án délelőtti 10 óra-
kor, alólírtnak földskolátere 349 sz. a. lakásán 3
vagy 6 esztendőre önkintes árverés utján a legtöbb-
bet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Debreczen 1865. június 16.

Simonffy Sámuel,
h. ügyvéd.

1—3

Tanuló kerestetik

Debreczen egyik első **férfiszabó-üz-
letébe.** — Utasítást ad szivességből e
lap kiadóhivatala.

Retét 1 uj frt.

**Főnyeremény 100,000
frank, — ezüstben.**

Huzás f. évi július 1-én.

Ezen legújabb állami jutalék-
költésön 400,000 nyerdőszámra osztá-
úk be, melyek közt 100,000, 80,000,
70,000, 60,000, 50,000, 45,000,
40,000, 10,000, 5000, 4000 fr. stb.
nyeremény is találatik.

A kisorsolás folyama alatt minden
sorsjegynek nyernie kell és minden
nyeremény, anélkül, hogy arra vala-
mely utófizetés igényeltetnék, a nye-
rőnek rögtön megküldetik.

Egy sorsjegy a fentebbi huzásra
1 frt. — Hat sorsjegy 5 frt 50 kr.

Tizenhárom sorsjegy 11 frt o. é.

A szives megrendelések, az összegek
beküldése után azonnal pontosan tel-
jesítettnek s a hivatalos lajstromok a
huzás után azonnal megküldetnek
alábbirt czég által:

Carl Hensler

Staats-Effekten Handlung,
in Frankfurt a. M.

1—2

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város törvényndékének, telek-
könyvi tanácsa által közhírré tétetik, hogy özv. Kis
Benedek és gyermekei hatvanutazai 1849 szám
alatti háza, 8 hold 450 □ 61 ondóli földével, folyó
1865. évi július 20-ik napján d. n. 3 órakor a hely-
színen tartandó nyilvános árverés utján bíróság el
fog adatni. Az árverési föltételek, a telekhivatal
irodájában megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben
a városi törvényndék telekhivatali tanácsának 1865.
június 9-kén tartott üléséből.

1—3

ROSENTHAL H. Bécsi Glycerin VASTARTALMU LIQUEURJE

köztudomás szerint a bécsi **cs. k. köz-kórházban**, mintszintén **udv. tanácsos** Oppolzer tanár klinikáján **sápkór, vérszegénység és ideggyengeség** ellen a legkielejtőbb sikerrel alkalmazatik.

Bécsi Glycerin

vastartalmu gyomor-liqueurje

ellenben, **gyomornehézség és aranyér** ellen igen ajánlható, amit is a következő urak eléggé bizonyítanak:

Ballasa udv. tanácsos és pesti egyet. tanár.
Dr. Heller J. F. tanár, a kórtan-vegyészeti tanintézetnél Bécsben.

Kletzinsky V. orsz. törv. vegyész Bécsben.
Hauer lovag cs. k. földtani intézet elnöke.
Schur F. bécsi tanár.

Dr. Kovács) elsőorvosok Pesten.
Dr. Löwy)

Dr. Hirschfeld J. a bécsi orvosi kar tagja.

Dr. Barth E. Offenburchban (Baden nb.)

Dr. Drobner Ed. gallicziai vasuti orvos.

Dr. Ehrmann J. Freibergen (Morvaország) stb.

E különös gyógyszerével bíró **liqueur-ök, Debrecezenben** egyedül csak **Borsos Ferencz** urnak „Kigyóhoz“ címzett gyógyszeráránál kaphatók. — Védéken pedig: **Aradon**, **Striebel** Ferencznel **Kolozsvárt**, **Dr. Hlnez** Györgyvel. **Máros-Vásárhelyen**, **Bucher** Miksánál. **Temesvárt**, **Pecher J. E.** nál.

**Ára a nagyobb palack-
nak 2 forint; a kisebbnek 1 forint
85 kr.** mindenik fajból.

Elárusítók arányos hasznót nyernek.

Főraktár:

Rosenthal H.-nál

Bécs, Praterstrasse 24. sz.

6

749.
1865.

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debrecezen város törvényszékének telek-könyvi tanácsa által közhírré tétetik, miszerint **Sánta István** csapótezei külvárosi 1200 alfta becsült háza, folyó 1865. év július 24. napján d. n. 3 órakor, a helyszínén tartandó nyilvános árverés útján bíróság el fog adatni. — Az árverési feltételek a telekhivatal iródlájában megtekinthetnek. — Kelt Debrecezenben a városi törvényszék telekhivatali tanácsának 1865. május 31-én tartott üléséből. 1—3

A feketehegyi hideg vízgyógyintézet.

Szepesmegyében Igltől két, Wagentrussel bányavárosától pedig félórányi távolsághon, egy regényes, szép fenyvesekkel körülvett völgyben a grafenbergi vízzel jószágú a frisseségre nézve a versenyt tökéletesen kiálló forrásokkal megáldva, több év óta fenáll. Hogy a gyógyintézetünkben is ezen gyógyintézetet alld-
vott élvezhessék, a hetenkintli órákon kívül csak 9
óra szabadott meg. — A gyógyidény minden évben
május elejétől október végéig tart. Nehézteni tudak-
zó — Igltől át koldondó levelekre bővebb értesítést
adandó alldított

Lomnicz Vilmos

az intézet tulajdonosa és orvos

2—3

Julius I-sői hitelintézeti Sorsjátékra

250,000, 10,000, 20,000
stb. főnyereményekre:

Igervények a legolesóbb áron kaphatók.

Társasjátékok csoportonként rendezetnek.

Eredeti sorsjegyek akár 12—15 havi **részlet-fizetések-re**, akár **egyszeri fizetésre** a bécsi **legolesóbb árfolyam** szerint megrendelhetők

2—5 **Szepessy Antal**
norinbergi és disz-kereskedésében.

632.
1865.

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debrecezen város törvényszékének telek-könyvi tanácsa által közhírré tétetik, miszerint **Erdei Dániel** Harmati Zsuzsannának, **Erdei József**, **Sándor**, **Sámuel** és **Erdei Juliánna** Kis Istvánné gyermekeivel közös 5000 alfta becsült 15. számú háza, 4 hold és 800 □ öl külsőföldével, folyó 1865. évi augusztus 2. szükség esetében szeptember 1-ső napján d. n. 2 órakor a helyszínén tartandó nyilvános árverés útján bíróság el fog adatni. — Az árverési feltételek a telekhivatal iródlájában megtekinthetnek. — Kelt Debrecezenben a városi törvényszék telekhivatali tanácsának 1865. máj. 10-én tartott üléséből. 1 3

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1865. évi júniushó 12. n. 6022 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép **Stenczinger Károly** mint felperes részére **Nagy Károly** mint alperestől 265 frt 48 kr. váltót tartozás s járuléka erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen fűszeresbolli cikkek nevezett alperesnek helybeli csapótezei lakásán, folyó évi júniushó 19. napján d. n. 3 órakor nyilvános árverés útján, készpénzhezlettel mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghívotnak. — Debrecezen 1865. júniushó 16. — A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó. 1 1

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1865. évi máj. hó 8. n. 4631. és 3633. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép **Grószman Ignác** mint felperes részére **Dömök Pál** és **Csánky Gergely** mint alperesektől 558 frt váltót tartozás s járuléka erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen, lovak, tehének, sertések és birkák, a hortobágyi esárdánál folyó évi júniushó 22. napján d. e. 11 órakor nyilvános árverés útján készpénzhezlettel mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghívotnak. — Debrecezen 1865. júniushó 13. — A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó. 1—1

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1865. évi júniushó 8. n. 5657. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép **Barcsay István** mint felperes részére **Kádár Ferencz** hagyatéki gondnoka **Posta József** mint alperestől 1000 frt váltót tartozás s járuléka erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen takarmányok, csőstengeri és épületfák nevezett alperesnek helybeli elepi tanyáján folyó évi júniushó 22. napján d. e. 10 órakor, nyilvános árverés útján készpénzhezlettel mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghívotnak. — Debrecezen 1865. júniushó 13. — A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó. 1—1

73/
1865.

Árverési hirdetés.

Alldított végrehajtó szolgabíró által közhírré tétetik, hogy a **Brüll Henrich** és fiai részükre, **kisvárdai lakos Eisenberger Dávid**től 4000 ft váltótólke s járuléka erejéig **Anareson**, **Bákán**, **F. Lükén** és **Kisvárdán** lefoglalt természetények, ökrök, juhok, gazdasági eszközök és többnemű házbutoroknak nyilvános árveréseni eladása, közbejött elháríthatlan akadályok miatt 1865 júniushó 12-dike helyett ugyanazon hó 27-ik s következő napján fog megtartatni. Az árverés kezdetét veszi a mondott napon délelőtt 10 órakor **Anareson** és folytatatni fog a nevezett helyeken mindaddig, míg a felperesek követelése ki nem lesz elégitve. — Nagyálló 1865. június 9.

Hunyady Sándor
kiküld. szolgabíró.

Bolti helyiség-változtatás.

Alldított tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy **bolthelyiséget megváltoztatván**, azt a **Derecskeyné asszonyság** házából **czeplédutezáról, nagy-váradutezára a t. Jasztrabszky Ignác** ur házába tettem át.

Ez ujonnan felszerelt s minden fűszer, — keleti gyümölcs és külföldi aszalványnyal stb. ellátott boltomat ajánlom minden rendű t. ez. közönség becses figyelmébe.

Boschetti József.

Ugyanem csak nálam hideg étek is állanak a t. ez. közönség rendelkezésére.

3—3

Debrecezen 1865. Nyomatott a város könyvnyomdájában.